

Pressemeddelelse – FNs Udviklingsprogram analyserer de seneste årtiers udvikling i årets Human Development Report:

Fremskridt indenfor menneskelig udvikling – men stadig stor ulighed

København, 4. november 2010

I år er det 20 år siden UNDP udgav den første Human Development Report - HDR. Jubilæumsrapporten præsenterer en analyse af langsigtede udviklingstendenser og introducerer nye måder, hvorpå man kan måle fattigdom, ulighed og kønsforskelle. Rapporten viser desuden, at de fleste lande har gjort betydelige fremskridt inden for sundhed, uddannelse og levestandard. Rapportens fokus på både udfordringer og succeser forventes at få stor betydning for de beslutningstagere, der skal sikre bedre levevilkår for fattige mennesker i verden.

Den første Human Development Report fra 1990 introducerede Human Development Index (HDI). Indekset fik stor gennemslagskraft, da det udfordrede den traditionelle måde at måle udvikling og velstand på. Frem for blot at måle indkomst per indbygger blev der nu også taget hensyn til sundheds- og uddannelsesniveauer for således at få en bredere indsigt i fordelingen af velstand.

"Human Development Report ændrede den måde, vi ser verden på," sagde FN's generalsekretær Ban Ki-moon, da han torsdag morgen hos FN i New York sammen med chefen for UNDP, Helen Clark, og nobelprismodtager Amartya Sen, præsenterede dette års rapport: "Nationernes sande rigdom: Vejen til menneskelig udvikling". Ud over den globale lancering i New York vil rapporten i de kommende dage blive præsenteret i yderligere 30 lande i verden.

Human Development
Report 2010

The Real Wealth of Nations:
Pathways to Human Development

20th Anniversary Edition

Dette års rapport introducerer tre nye indeks, der beskriver ulighed, ulighed mellem kønnene og flerdimensionel fattigdom. De nye indeks giver alle en indsigt i barrierer for menneskelig udvikling. Rapporten understreger, at forskelle i indkomst, uddannelse og sundhed har stor betydning, når menneskelig udvikling skal måles, da gennemsnitlige fremskridt kan dække over alvorlige uligheder, specielt i de mindre udviklede lande.

Rapporten viser, at landenes niveau for menneskelig udvikling bliver påvirket negativt, hvis mænd og kvinder ikke har de samme muligheder. Investering i kvinder og piger er således ikke blot rimeligt, men også en nødvendighed, hvis man ønsker at fremme menneskelig udvikling i almindelighed.

"Allerede med det første HDI, i 1990, stod det klart, at vækst i BNP ikke automatisk bidrager til tilsvarende fremgang i menneskelig udvikling målt ud fra levealder eller læse- og skrivefærdigheder. Det bekræftes af årets rapport", siger Eva Jespersen, Souschef ved UNDPs kontor for HDR. Hun forklarer desuden, at "mange lande, trods ringe økonomisk vækst, har gjort

store fremskridt hvad angår sundhed og uddannelse. Udviklingssamarbejde og overførsel af teknologi og ideer har bidraget til disse succeser". Nogle lande, med høj økonomisk vækst, har derimod ikke opnået tilsvarende fremskridt gennem de seneste årtier.

Østasien, med Kina og Indonesien i spidsen, er den region, der hurtigst har gjort fremskridt, når det gælder HDI. De arabiske stater har også gjort store fremskridt; otte ud af de tyve lande, som har udviklet sig hurtigst indenfor de seneste 40 år, kommer fra denne region. På grund af HIV/AIDS, konflikter samt økonomisk uro er mange lande i Afrika syd for Sahara og det tidligere Sovjetunionen bagud. I ni lande er den forventede levealder ligefrem faldet. Disse lande er Hviderusland, Ukraine, Rusland, Den Demokratiske Republik Congo, Lesotho, Sydafrika, Swaziland, Zambia og Zimbabwe (Zimbabwe, som ligger nederst på årets HDI, lå i 1990 i kategorien *Medium Human Development*).

På globalt plan er den forventede levealder steget fra 59 år i 1970 til 70 år i 2010. I samme periode er indskrivning i uddannelsessystemet steget fra 55 til 70 procent, samtidig med at indkomsten per indbygger er fordoblet. Den positive tendens er tydelig i alle regioner, selvom fremskridtene varierer. Eksempelvis steg den forventede levealder i de arabiske lande mellem 1970 og 2010 med 18 år, sammenlignet med en stigning på kun otte år i Afrika syd for Sahara.

Oman har investeret sine olieindtægter i uddannelse og sundhed, og er det land, der har forbedret sit HDI mest indenfor de seneste 40 år. Af andre såkaldte *HDI Top Movers* kan nævnes Kina, Nepal, Indonesien, Saudi Arabien, Laos, Tunesien, Sydkorea, Algeriet og Marokko. Med undtagelse af Kina har disse lande alle gjort størst fremskridt indenfor sundhed og uddannelse - ikke indenfor indkomst. Det er bemærkelsesværdigt, at de lande som ikke normalt fremhæves som successhistorier, ligger blandt de 20, der har gjort størst fremskridt. Etiopien, Cambodja og Benin er blandt disse lande.

Når man ser på de globale udviklingsmønstre, er der en slående forskel landene imellem. Det er påfaldende, at den fjerdedel af landene, der i 1970 rangerede lavest på HDI, har udviklet sig hurtigere end den gruppe der i 1970 rangerede højest. Vi kan også konstatere, at mens forskelle i den forventede levealder udlignes, så stiger forskellene i indkomst fortsat. Og forskellene i verden er stadig enorme - selv om de er blevet mindre.

Ifølge rapporten er der ikke én model for, hvordan man opnår menneskelig udvikling. Vi skal løbende forbedre evalueringer og analyser, og vi skal desuden erkende - og reagere på - nye trusler mod menneskers velfærd og frihed. Dette års rapport opfordrer derfor også til mere og bedre forskning og statistik. Eksempelvis skal vi blive bedre til at måle menneskers evne til få indflydelse på deres egne liv (*empowerment*) og til at måle miljømæssig bæredygtighed. "Menneskelig udvikling er mere end blot HDI. Det er derfor vigtigt, at vi fortsat arbejder på at blive bedre til at måle områder som frihed, medbestemme, indflydelse og bæredygtig udvikling," siger Eva Jespersen.

* * *

For yderligere information, kontakt:

Stine Kirstein Junge, UNDP Nordic Office, telefon: 35467158 - email: stine.junge@undp.dk

Om UNDP: FN's Udviklingsprogram (UNDP) er FN's globale netværk for udvikling, der bistår udviklingslande med viden, erfaringer og ressourcer som midler til at forbedre menneskers levevilkår. UNDP er til stede i 166 lande og samarbejder med landene for at finde lokale løsninger på nationale og globale udfordringer. 90 % af UNDP's ressourcer går til de 66 fattigste lande i verden, hvor over 90 % af verdens fattigste lever.